

VESZPRÉMMEGYEI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 12 kor. Fel évre 6 kor. Negyed évre 3 kor. Egy óra 1 kor.

Leírások, tanilók, közéleti jegyzők 8 koronáért kapják a lapot

Egyes szám ára a csütörtöki lapból 8, a vasárnapiból 16 fillér.

Főmunkatárs:

dr. Matkovich Tivadar.

Felelős szerkesztő és lapulajdonos:

lfj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Veszprém, Kossuth Lajos-utca 22.

Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok az utcán is árusítottatnak.

A békéről.

A képviselőház szerdai ülésén **Lovász Márton** interpellációt intézett gróf **Tisza István** minisztereinekhez **Wilson békeakciója** ötletéből, amelyet rendkívüli módon kiemel.

Hangsúlyozza, hogy nekünk nem áll érdekünkben visszahúzni azt a segítő kezét, melyet az Unió elnöke Európa nemzeti felé nyújt. Kérdezi: hajlandó-e a magyar kormány odahatni, hogy a központi hatalmak nyíltan kijelentsék, hogy azokat az elveket és javaslatokat, amelyek az északamerikai Egyesült-Államok elnökének a szenátushoz intézett üzenetében foglaltaknak, a béketárgyalások alapjául elfogadni készek?

A miniszterelnök a következőképp válaszolt:

T. képviselőház! A t. képviselő ur interpellációjára válaszul mindenekelőtt kijelentem, hogy a naboru előtt következetesen követett békés külpolitikánkhoz, a háború alatti magatartásunkhoz és az utóbbi időben kifejtett békeakcióinkhoz híven csak rokonszenvvel üdvözlünk minden törekvést, amely a béke helyreállítására irányul. Ennek folytán készséggel hajlandók vagyunk a béke főlötti eszméiserét az Egyesült-Államok kormányával tovább folytatni. Ez az eszméser a dolog természeténél fogva szövegesegyeinkkel egyértelműen kell, hogy történjék, ennek folytán nem szándékozom jelen alkalommal annak eleje vágni és csupán néhány, egészen rövid megjegyzésre szorítkozom.

T. Ház! Mindenekelőtt szemben azzal a ténnyel, amit az interpelláló képviselő ur is kiemelt, hogy t. i. az Egyesült-Államok elnöke a maga üzenetében bizonyos különbséget tesz a mi válaszuk és ellentelünk válasza között, meg kell állapítanom, hogy a mi szövetségünk nemcsak azt jelentette ki, hogy hajlandó béketárgyalásokba bocsátkozni, de egyáltalán kijelentette azt is, hogy ezeken a béketárgyalásokon hajlandó olyan békefeltételeket előterjeszteni, amelyek meggyőződésünk szerint elfogadhatók lennének ellenteleinkre nézve is és alkalmasak lennének arra, hogy tartós béke alapjául szolgáljanak. Ezzel szemben a békefeltételeknek az a megjelölése, amely ellenteleinknek az Egyesült-Államok kormányához intézett válaszában foglaltatik, egyértelmű legalább is a monarchiának és a török birodalomnak feldarabolásával. Az tehát hivatalos bejelentése a megsemmisítésünkre irányuló háborúnak, ami egyenesen reánk kényszeríti az erőnk teljes megfeszítésével való ellenállást és küzdelmet mindaddig, amíg ellenteleinknek ez a hadicélja fennáll.

Ilyen körülmények között, t. Ház, azt hiszem, nem lehet kétség az iránt, hogy melyik hatalmi csoport magatartása áll közelebb az Egyesült-Államok elnökének felfogásához. Hiszen az amerikai Egyesült-Államok elnöke üzenetében állást foglal az olyan béke ellen, amelyben (olvassa) „a győztes reá kényszerítette a maga akaratát a legyőzöttre, amelyet tehát az egyik fél megaláztatásának, elviselhetetlen áldozatnak

tekintene s amely fullánkot, bősüvagyat és keserű gondolatokat ébresztene a legyőzöttben”. — Ebből világosan következik, hogy mindaddig, amíg a velünk szemben álló hatalmak lényegesen meg nem változtatják hadi céljukat, álláspontjukat, az ő álláspontjuk és az Egyesült-Államok elnökének béke-céljai között árhidalhatatlan ellenfél van.

Másik megjegyzésem a nemzetiiségi elvre vonatkozik. Mint már jeleztem, lehetőleg szükre kívánom szabni felszólalásomat. Nem mélyedek tehát abba a hálás témába, hogy minő erkölcsi jogosultsága van a nemzetiiségi elv hanpozításának Anglia és Oroszország részéről és egy bizony békeprogram keretében, amely megsemmisítendő a magyar nemzetet és amely az orosz uralomnak szolgálna ki a Boszporus vidékének a mohamedám lakosságát. De ettől egészen eltekintve, megjegyzem, — s azt hiszem, ezzel pártkülönbség nélkül magányunk meggyőződését fejezem ki — hogy az egész magyar közvélemény tiszteletben tartja a nemzeti elvet, az egész magyar közvélemény kívánja a nemzetnek szabad fejlődését és virágzását. A nemzeti elv azonban nemzeti államok alkötésében csak ott érvényesülhet korlátlanul, ahol az egyes nemzetek élesen megvont elnográfikus határok között tömören laknak államalkotásra alkalmas területen. Olyan vidékeken, amelyekben különböző népfajok és nemzetek keverten laknak együtt, lehetetlen valamennyinek nemzeti államot alkotnia. Ott csakis nemzeti jelleg nélküli állam jöhet létre,

vagy pedig az a faj adja meg az állam nemzeti jellegét, amely számánál és súlyánál fogva dominál.

Ilyen viszonyok között tehát a nemzeti elvnek csakis az a korlátolt érvényesülése lehetséges, amit igen helyesen fejez ki az Egyesült-Államok elnöke, amidőn azt a kívánalmat állítja fel, hogy (olvassa) „minden nép részére meg kell szerezni az élet, az isteni tisztelet, az egyéni és a szociális fejlődés biztosságát”. Azt hiszem, hogy ez a kívánalom sehol olyan mértékben megvalósítva nincsen, mint a monarchia két államában, az erőteljesebb nemzeti jelleggel bíró magyar államban is; és azt hiszem, hogy a népek és nemzetek ama farka konglomerátuma által lakott területen, amely Európa déleleti részét alkotja, a nemzetek szabad fejlődésének posztulátuma tökéletesebben nem valósulhat meg, mint az osztrák-magyar monarchia fennmaradása és erőteljes érvényesülése mellett.

Mi tehát teljesen egynek érezzük magunkat az Egyesült-Államok elnöke által hanpozított és most felolvasott posztulátummal és rajta leszünk, hogy a közvetlen közelünkben levő vidékeken ez plv a lehetőleg érvényesüljön.

Ezeket kívánatom csak megjegyezni. Különben ismételnem azt, hogy híven tradicionális külügyi politikánkhoz és híven békeakcióinkban elfoglalt álláspontunkhoz is, szövetségeseinkkel egyetértésben készek vagyunk megtenni mindent, ami Európa népeinek a tartós béke ádásait biztosithatja.

A háború.

A miniszterelnöki sajtóosztály táviratát.

Höfer jelentése.

(Jan. 25.) Keleti harcér: Riga mentén kedvező lefolyású harcok fejlődtek. A Szent-György-ág északi partját kiirtettük.

(Jan. 25.) Nyugati harcér: A harci tevékenység a tiszta fagyos időjárás mellett mérsékelt maradt. A repülők kihasználták a kedvező megfigyelési viszonyokat. Az ellenség az általános légi harcban 6 röpülőgépet vesztett.

Wolff-ügynökség esti jelentése.

Kuriandban az Aa mindkét oldalán a német támadások az oroszoktól jelentékeny területet foglaltak el. 1500 foglyot szállítottunk be.

Török jelentés.

(Jan. 22.) Kaukázusi fronton 60 kilométernyi kiterjedésben elfoglaltuk az ellenség állásait.

Höfer jelentése.

(Jan. 26.) Keleti harcér: Terstyánszky vezérezredes hadserégénél egy német rohamcsapat sikeres harci tevékenységgel hajtott végre. — Olasz harcér változatlan.

Német jelentés.

(Jan. 26.) Nyugati harcér: Az Ancre és Somme között és az Aisne arcvonalon

tüzérségi és aknavető tevékenység időközönként fokozódott. Egy felderítőnk háromszoros túlerőben levő francia őrsőt legyőzött. — A keleti harcérben Lipót bajor herceg harc-vonalán, amint már említettük, az Aa két oldalán a német csapatok tíz kilométer szélességben elfoglaltak az oroszoktól több erődállást, 14 tisztelet és 1700 embert elfogtak és 13 gépfegyvert zsákmányoltak. Lucktól nyugatra német csapatok betörttek Semeryuki falu állásába és 14 foglyot hoztak.

Bolgár jelentés.

(Jan. 25.) Macedon front: Agyutúz, kisebb nagyobb ágyu- és járőrharc. — Román front: Galacnál tüzérségi, Tulceánál gyalogsági és gépfegyver tüzéss. Karabusznál és Priszlovóval szemben szétszórtunk ellenséges osztagokat.

(Jan. 29.) Macedon front: Ugy mint eddig. — Román front: A Szent György-ág északi partján levő ellenséges egységeket géppuska és tüzérségi tüzeléssel szétszórtuk.

Az orosz fővezér öngyilkos lett.

Stockholmból jött híradás szerint **Bruszilov, az orosz fővezér agyonlőtte magát.**

Höfer jelentése

(Jan. 26.) Keleti harctér: József kir. herceg vezérezredes hadseregarcvonalának déli szárnyán a Casinu-völgyben visszavertünk egy román előretörést. Egy repülőnk e hónap 23-án Kimpolungnál légi harcban felöltött egy orosz repülőgépet. — Olasz harctér: Nincs különös esemény.

Német jelentés.

(Jan. 27.) Nyugati harctér: A Maas nyugati partján Francois gyalogsági tábornoknak von dem Borne altábornagy parancsnoksága alatt álló szakaszán westfaliai és badeni ezredek, amelyeket tüzérség, árkászok és aknavetők hathatósan támogattak, a 304-es magaslaton 1600 méter szélességben rohammal elfoglalták a franciák árkaikat. Az ellenség kényszerítésében véres veszteségeket szenvedett és kereken 500 foglyot, köztük 12 tisztet és 10 gépfegyvert hagyott kezünkön. Éjjel a franciák ellentámadásba fogtak, ez azonban meghiúsult. A támadási helytől oldalváltást a Mort Homme-on és Avocourtól északra felváltott váltakozásaink a kívánt eredményhez vezettek. — Keleti harctér: Lipót bajor herceg vezértábornagy harcvonalán: Az Aa mentén folyó harcok a támadó kelet-nyugati hadosztályoknak a folyó két partján fekvő további orosz állások elfoglalásával teljes sikert hoztak. A keleti parton meghiúsultak erős ellenséges ellentámadások. 500 foglyot szállítottunk be.

A Wolf-ügynökség esti jelentése

A Maas nyugati partján francia, az Aa mellett orosz ellentámadásokot visszavertünk.

Bolgár jelentés.

(Jan. 27.) Macedonai arcvonal: Gyöngye puskatüzelés és tüzérségi tevékenység. A Cserna-hajlásban egyes ágyulövészek. Moglena környékén szórványos puska- és aknavetélés és egyes ágyulövészek. Gyöngye ellenséges osztagok Bujkítás irányába előrenyomulni igyekeztek, de tüzérségi tüzelésünk szétszórta őket. A Vardar-völgyben gyöngye tüzérségi tüzelés. A Belasica déli lejtő mentén és a Strumánál szórványos tüzérségi tüzelés. Az Égei-tengeren ellenséges hajók hatástalanul ágyúzták a tengerpartot, a Mesta torkolatától nyugatra. — Román arcvonal: Tulcea és Mahmudie között gyalogsági és tüzérségi tüzelés a Szent György-ág mindkét oldalán. Ellenséges monitorok ágyúzták a Sulina-csatornából Prilovát.

Német támadás az angol keleti partvidék ellen.

A Wolff-ügynökség jelenti: Német könnyű tengeri haderők január 25-én éjjel Lowestofttól délre lévő angol partmenti vizekre nyomultak előre, hogy megtámadják azokat az ellenséges ör- és előőrhajókat, amelyeknek ottlétét előzőleg jelezték. Ellenséget a tengernek egész átkutatott vidékén nem láttunk. Erre torpedónaszádjaink világító-gránátjaival megvilágítottuk kis távolságból Southwold megerősített helyét és azután tüzérségi tűz alá fogtuk. Találatokat figyeltünk meg Haderőink, amelyek visszajövet sem találtak ellenséggel, épségben tértek vissza.

Hirek.

— Királyunk köszönete a megyéspüspököknek. Öfelsége a király báró Hornig Károly v. b. t. t., bibornok-püspököknek legfelsőbb köszönetét fejezte ki a koronázáson való közreműködésért.

— Katonai kitüntetések. Ö felsége a király adományozni méltóztatott a III. oszt. hadidíszmédnyes katonai érdemkeresztet: Fái Géza a 18. h. gy. e.-hez beosztott 31. honv. gy. e.-beli főhadnagynak.

— Áthelyezés. A cs. és kir. közös hadsereg tartalékából, a m. kir. honvédtüzérség tartalékába helyeztetett Kelecsényi Károly 7. h. táb. ágyuzredbeli tart. zászlós. A m. kir. honvédség tényleges állományába felvételtek Moharos Gyula a 31. honvéd gy. ezredhez hadnaggyá való kinevezés mellett Polony Lajos tart. tisztjelölt hadnaggyá való kinevezés mellett a 7. h. huszárezrednél; Denk Ágoston tart. főhadnagy, Kulhy Imre tart. hadnagy és Fery Oszkár tisztjelölt hadnaggyá való kinevezése mellett a 7. honvéd tábori ágyuzrednél.

A közig. bizottság albizottságai.

A vármegye közigazgatási bizottsága albizottságait az 1917. évre a következőkben állapította meg: *Fegyelmi választmány.* Rendes tagok: Horváth Iván, Kránitz Kálmán, Molterer János és dr. Ovári Ferenc, póttagok: Sütt József, dt. Magyar Károly. *Gyamtügyi felelőviteli küldöttség.* Hivatalból tagok: vármegyei alispán, vármegyei főjegyző, rendes tagok: Kránitz Kálmán, dr. Ovári Ferenc; póttag: nr. Magyar Károly. *Adóügyi albizottság.* Elnök Hunkár Dénes főispán, hivatalból tagok: vármegyei alispánja, vármegyei főjegyzője, vármegyei tisztifőjegyzője, m. kir. pénzügyigazgató vagy annak helyettese; választott rendes tagok: Koller Sándor, Kránitz Kálmán, dr. Magyar Károly és Reé Jenő, póttagok: Sütt József, Wertheim Armin. — *A vármegyei utadók és póladók egyénekenkénti kivételése s ez ellen intézett felszólamlások elbírálására hivatott küldöttség:* dr. Antal Géza, Reé Jenő, Takách Adám és dr. Bibó Károly. *Nyugdíjba lépő néplanitók megvizsgálására hivatott bizottság:* dr. Ovári Ferenc és Takách Adám. *A vármegyei árvaszékek és a r. t. városok árvaszékeinek és gyámpénztárainak megvizsgálására hivatott küldöttség:* 1) a vármegyei árvaszékek: Kránitz Kálmán és dr. Ovári Ferenc. 2) R. t. Veszprém város árvaszéke és gyámpénztárára: dr. Ovári Ferenc és Takách Adám. 3) R. t. Pápa város árvaszéke és gyámpénztárára: Sütt József és Takách Adám. *Veszprém városi kórház időszaki megvizsgálására hivatott küldöttség:* elnök: alispán, tagok: dr. Ovári Ferenc és dr. Vadnay Sándor. *A letartóztatottak feltétel-szabadságra bocsátása tárgyában határozni hivatott bizottság:* dr. Ovári Ferenc és dr. Bibó Károly. *Közegészségügyi bizottság:* mérnök, építész és gyógyszerész tagok: Molterer János, Csomay Kálmán és Czermak Lipót. *Gazdasági albizottság:* dr. Magyar Károly, Wertheim Armin, Jákóy Géza és Thanka Sándor. *Törvényhatósági ipartanács:* rendes tagok: Bokrossy Viktor, Suly László, póttagok: Csomay Kálmán és Proder István.

— Felolvasás. Az Iparoskörben ma, január 28-án délután 4 órakor Szigethy Ferenc v. alszámvevő a „Városok fejlődése” címmel felolvasást tart, amelyre vendégeket is szívesen lát a Kör elnöke.

— A berlini találkozók. Simontsits Elemér képviselőházi alelnök jelentette a tegnapi ülésen, hogy a központi hatalmak parlamenti elnökeinek berlini tanácskozásán január 19. és 24. ike között jelen volt és Vilmos császár meghívására a német főhadiszálláson is megjelent. Hazafias örömmel számolhatok be — úgy mond — arról az épp oly kegyes, mint a minő meleg fogadtatásról, melyet öfelsége a császár és király igénytelen személynében a magyar nemzet képviselőjének osztályrészül jutott. De hazafias büszkeséggel kell jelentést tennem arról a rokonszenves közhangulatról és palástolhatatlan elismerésről is, melyet ez alkalommal a német birodalmi közélet vezető tényezőiről a magyar nemzet irányában tapasztalni szerencsém volt, valamint arról a többi szövetséges államok népeinél felőlünk kialakult hasonló közfelfogásról, melyről a parlamenti elnökökkel való érintkezés révén szerezhettem meggyőződést. A magam részéről annak az őszinte nagybecsülésnek és belső egyetértésnek voltam tolmácsa, mely a

magyar közvéleményt a velünk szövetségben álló népekkel szemben áthatja, de nem mulasztotam el annak a megrendíthetetlen szövetségi hűségnek és teljes elszántságnak is kifejezést adni, mely bennünket egyfelől hűséges szövetséges társaink iránt, másfelől ellenségeinknek nemzeti létünk ellen irányuló szándékával szemben eltöltötenek.

Városi tisztújítás Veszprémben.

Közöltük, hogy Veszprém város tisztviselőinek mandátuma az idén lejárt, tehát a jövő hónapban restauráció lesz a városnál. E tárgyban az eddigi megállapodás szerint a megyei igazoló-választmány febr. 6-án fog ülést tartani, amikor is a városi virilisek választói meghatalmazásuk febr. 3-án lejárt s azon túl el nem fogadható bejelentése fölött fognak határozni. Február 10-éig lehet a pályázatot leadni és február 14-én tartatik meg az alakuló városi közgyűlés. Végül a választás febr. 25-én ejtik meg.

Uj anyakönyvezető helyettesek.

A vármegye főispánja Schütz Károly segédjegyző a somlószőlősi, — Sipos Géza Dezső segédjegyző pedig az alsógörzsőnyi állami anyakönyvi kerületbe teljes hatáskörrel kinevezte anyakönyvezető helyettesé.

Hadifoglyok igénylése.

Mint ahogy újabb nagyobb hiány mutatkozik a mezőgazdasági munkálatokban, dr. Véghegy Kálmán alispán felterjesztést intézett a miniszteriumhoz, hogy Veszprém vármegye területének tavaszi mezőgazdasági megmunkálásához 1000 hadifoglyot bocsássonak rendelkezésre és pedig olyformán, hogy a hadifoglyok már február 15-ére megérkezzenek.

— Községnevváltoztatás. A belügyminiszter engedelmével vármegyénk enyingi járásában lévő Fokszabadi község nevét *Balatonszabadi-ra* változtatta át.

Az egyenes út a legrövidebb.

Már ismét nagy előkészületek tétettek az ellenzéken olyan képviselők lesakterolására, akik állítólag az inkompatibilitás belpolitikájába estek és követelték Tisza Istvántól, hogy közzölje a házzal ama képviselők névsorát, mert tudták, hogy az elől a miniszterelnök egyenes, mit sem rejtgető jellemével kitérni nem fog. Nem is tért. A most szerdai ülésen be is mutatta a névsort. Csak 17 képviselőről van szó, munkapártból és ellenzékéről vegyes, akiknek a eslekedtetni annyira „non olet”, hogy még a legvállalkozóbb ellenzéki rikkancsoknak is csukva maradt a szájuk.

— Rendőrségeink államsegélye. A belügyminiszter a városok fejlesztéséről szóló törvény 1. §-a értelmében első sorban a városi rendőrségek fejlesztésére szolgáló állami segélyösszegekből az 1917. évre 3.000.000. koronát oszt szét. Ebből a veszprémi rendőrség részére 15.000 korona, a pápai rendőrség részére 18.000 koronát utalványozott ki.

— A fény árnyai. A háború rettenetes viaskodásában a mi hőseink a magyar nevet és magyar dicsőséget magasabba emelték és fényesebbre csiszolták, mint amilyen hajdanta volt. Óriási tulerővel szemben nemcsak megállták a helyüket, hanem mindenütt győztek és győznek és az ellenség földjéből jókora darabot foglaltak el és tartanak megszállva, míg a velünk küzdő óriások a mi területeinkből jóformán akkorát se, amilyen néhai való gróf Sándor Móric, a világhírű kocsis egy négyes foggal megfordulhatna. Méltán vagyunk is rájuk büszkéek. No, hanem annál inkább elcsunytják a magyar nevet azok a polgári elemek, akik a háború konjunkturáját a gyors és nem becsületes uton való meggazdagodáshoz siettek és sietniek felhasználni. Most megint egy újabb eset foglalkoztatja a közvéleményt, az érsekújvári nagy gabonacsempészés, ahol valami Kurczweil Gyula kereskedőt és több bűntársát tartóztatta le Wölfl Sándor, a pozsonyi határrendőrség kapitánya, mivel 100 vagonnál nagyobb mennyiségű terményt csempészett át Ausztriába. Hát hiszen megbűnteti a törvény.

De ez nem elég. A közvéleménynek is sújtani kellene még a maradékát is. De hát nem fogja.

— **Vasuti bejárás.** E hó 23-án volt a közigazgatási bejárása Hajmáskéren annak a rendes nyomtávu iparvasutnak, amelynek megépítését Hajmáskér állomásról kiágazva a tűzvérségi lövőtelephez tervezték. A közigazgatási bejárásán Veszprémmegye részéről dr. Véghely Kálmán alispán és Molterer János műszaki tanácsos, a m. kir. államiépítészeti hivatal főnöke vettek részt.

— **A furfangos civisek.** Azt tartják némelyek, hogy az a jó ügyvéd, aki nemcsak alkalmazzon és érvényesíteni tudja a törvény paragrafusait, hanem az, aki azokat kijátszani is tudja. A debreczeni civisek is ilyenformán cselekedének a lisztjegyekkel olyképpen, hogy egy-egy polgártárs több különböző utcából jelentette be magát a bejelentő hivatalnál, azután eme nem létező lakásuk után is kivették a liszt fejkontingensét. Most 800-nál több e fajta kihágási ügy festszik már a debreczeni rendőrség előtt. — Mégis az első inkriminált polgártárs, mikor megkérdezték tőle, hogy nem éri-e magát bűnösnek, imigyen válaszolt:

— **Kérdésben a felelet, hogy nem.** Mert valamennyi summát megfizették. Akkor lennék bűnös, ha fizetés nélkül hoztam volna el csak egy gombostűt érőt, mert akkor lop-tam volna.

— **A 18 évesek sorozása vármegyékben.** Veszprémmegyében az 1899. évben született népfelkelők bemutatató szemléi a következő napokon lesznek megtartva az arra kiküldött két bizottság által: *Pápai* városban január 29-én; a *pápai* járásban január 30 és 31-én és febr. 1-én; *Veszprémi* városban febr. 2-án; a *veszprémi* járásban febr. 3-án s 4-én; az *enyingi* járásban febr. 4, 5. és 6-án; a *zirczi* járásban febr. 7, 8, s 9-én; a *devecseri* járásban febr. 7, 8. és 9-én.

— **Az angol blokád.** Anglia blokádja súlyosan érinti a semleges államokat is; sajtoljuk mindennap új példákkal bizonyítja ezt. A semleges államok épp úgy küzdenek az élelmiszerek és a legszükségesebb használati cikkek hiányával, mint mi és tekintésére a mieinkhez hasonló rendszabályokhoz, a kontingentáláshoz stb. voltak kénytelenek folyamodni. Kézelfoghatóan illusztrálja ezt egy levél, amelyet egy Stockholmban élő lengyel írt Krakóban lakó nagybátyjának. E levélben egyebek között a következőket olvassuk: „Mi nekünk itt, a semleges Svédországban nincsen jobb dolgunk, mint nektek, akik a háborúval küzdöttök. Vajat és tejet három hete nem láttam. A teát cukor nélkül kell innom. A szacharin oly drága, hogy szegény ember nem is jut hozzá. Cukrot és buzaszisztet csak jegy ellenében kapni és csak kis mennyiségben. Fehér sütemény sincs már. Az egész országban csak egy fajta kenyeret sűtnék és ezt is csak jegy ellenében adják ki.” Ezt az állapotot Anglia idézte elő, amely a zárlattal Svédországot meg akarja puhítani, hogy engedékenyebb legyen az angol kívánságokkal szemben, első sorban ami ágyuknak és muníciónak svéd területen való átszállítását illeti. De a svédok nem fognak beleegyezni semmibe, ami semlegességüket csak a legcsekélyebb mértékben is érintené. Inkább összehúzzák a derékszíjat, sőt inkább éheznek, de nem követnek el becsületleniséget.

— **Határidő meghosszabbítás.** A fémárgyak beszolgáltatásának határidejét újabban meghosszabbította a honvédelmi miniszter jan. hó 31-ig és pedig olyképpen, hogy az eddigi mulasztás által elkövetett kihágás alól felmentetik s a fémárgy értéket is megtérítik. Aki aztán most se tesz eleget a rendelkezéseknek, az szigorú büntetés alá kerül.

— **Új kenyérliszt vegyíték.** Az Orsz. Közélemezési Hivatal rendelkezése folytán ismét kötelező lesz a kenyérlisztnak kukoricaliszttal való vegyítése minek folytán a fo-

gyasztók a liszt fejkontingens egy részét kukoricalisztnak kapják, aztán úgy keverik, ahogy tetszik. Szóval visszatérünk a régi szerelmünkhöz, a kukoricaliszthez, ami egészen kellemes táplálék úgy a kenyérliszt közé keverve mint magában is.

— **A gyarmati teáról és kávéról.** A kormány rendelkezéssel eltiltotta a gyarmati teának és kávénak postán való külföldre szállítását. Ep úgy tilos zsiradékot, mosószappant és mosóport az ország területén kívül fekvő hegyekre szállítani. Nagyon helyes és szükséges volt ez a tilalom.

— **A petróleum.** A Vacuum Oil Company leszállította Veszprém és a veszprémi járás területére a január hó folyamára megállapított kontingenst is. A petróleumból, amely a veszprémi Reiningger cég címére érkezett, Veszprém város részére 45 métermázsra, a veszprémi járásra 65 métermázsra utaltatott ki. A petróleum szétosztása felől a polgármester és a járási főszolgabíró fog intézkedni. A megye többi járásai részére szükséges petróleum még nincs leszállítva.

— **Aludjunk rá egyet.** Ez a közmondás azt jelenti, hogy ne határozzunk hirtelenében, hanem adjunk magunk magunknak időt, hogy idegeink és kedélyünk megnyugodván, meggondoltabban határozzunk és cselekedjünk. Hát a szerdáról esütörtökre virradó éjjel az ellenzék is aludt egyet gróf Tisza Istvánnak a kijárók iránti interpellációra adott válaszára. De vajjon ők volnának-e ők, ha a helyett, hogy látva, miszerint amit csináltak, voltaképpen sok tő ho semmiért, ad acta tennék az ügyet, újabb trükköt nem eszeltek volna ki, ami nem egyéb mint az, hogy most báró Roszner fivert fogják meginterpellálni a listáért, sőt Krobotint és Hazai Samut is. Mert hát ha a gróf Tisza listája hamis. Ha Roszner nem, majd Krobotint és Hazai, akik katonák, nem fognak ellitkolni semmit és senkit és így kistül az igazság. Persze arra nem gondoltak, hogy gróf Tisza István az ő egyenes jelleme sugallatán kívül már csak azért sem adhatolt hamis listát, nehogy Krobotin stb. által dezavualtassék.

— **A szacharin.** Úgy hirdik, hogy az osztrák közlemezési hivatal meg akarja engedni a szacharin árusítását, egyelőre korlátozott módon. Többek között megengednék, hogy különböző cukorárak készítésénél ezt használhassák.

— **Valami rothad Oroszországban.** Az agyaglábu muszka óriás körül nem lehet minden pomádé. Azok a hírek, a melyek a Finnországban és Krakóban inaugurált rémuralomról szólnak, bizonyára nem az atyai és gyermeki szereteinek és együttérzésnek a bizonyítékai a cár és népe között. Bruszilov öngyilkosságának is, amelyről háborus távirataink között adunk hírt, alig csupán személys motivumok lehetnek az okai. Amellett a szövetségstársaknál se olyan nagy a nemzetek megnyugvásának szélszendeje, mint azt elhíhetni szeretnék. Például a legveszedelmesebb tagnál, az angolnál az írek újbóli mozgolódása és a most megismétlődött óriási löszerrobbanás is másra enged következtetni. Bizony nem lehetetlen, hogy rövidesen az ártalmat fogja instálni a béket. Mi hiszünk és reméljük.

— **A pótrekiválás.** A pótrekiválás eredménye f. hó 20-ig az egész megye területéről beérkezett jelentések szerint 66262 métermázsát, vagyis 662 vagonot tesz ki. Tehát — amint a minap is jeleztük — még csak nem is fele a kivett. 150.000 métermázsának. Sajnos, de ki tehet róla. Ennek következtében a fejkvótát le kellett szállítani, mely művelet folytán dr. Véghely Kálmán alispán a polgármesterekhez és jegyzőkhöz intézett körrendeletben a fejkvótára következőképp intézkedik: A 75 százalékos kiérlelési arány figyelembevételével 15 évnél idősebb termelőre, gazd. férfimunkásnak, férfi családtagoknak havonként 16 kgr. gabonában, vagy 8 kgr. és 78 dgr. lisztben állapítja meg.

2. Nőknek és 13—15 év közötti gyermekeknek, akik gazdasági férfimunkát végeznek, gabonában 13, lisztben 8 kgr. 78 dgr.-ban.
3. Minden egyéb kategóriának az 1. és 2. pontbeliek családtagjainak gabonában 10 kgr., lisztben 6 kgr. 75 dgr. Eme újabb megállapítás szerinti felesleg újabbon rekvirálendő. Eme rendelkezések folytán házról-házra meg kell állapítani, 1. hogy a háztartásban hány termelő, férfimunkás, férficseled, hány férfimunkát végző nő és 13—15 év közötti gyermek és hány egyéb kategóriába eső személy van. 2. Az 1. pont szerinti összeírás 1917. január 22-én kezdendő és február 6-ig befejezendő. 3. Az összeírást r. városokban városi tisztviselőkből, községekben bírákból, h. bírákból, pénztárosokból, közigyámból és 2—2 tagból álló összeíró bizottságok felelősség terhe mellett teljesítik, melyeket 4. a polgármester illetve körjegyző alakít meg. 5. A bizottságok a mult szerinti jegyzéket is 1917. jan. 24, január 31 és február 7-én a polgármesterekhez, illetve körjegyzőkhöz beadni. Ezekből a jelentésekből a polgármesterek, illetve körjegyzők minden gabonaméremre külön kötelesek megállapítani, hogy mily mennyiség szolgáltatandó be pótlólag. 7. A január 22—24-én összeírottakról jan. 28-án, a jan. 25—31. összeírottakról febr. 4, a febr. 1—7. összeírottakról febr. 11-én távirati jelentés teendő az eljárás időpontjának jelzésével. 8. Az imigyen lerekvirálendő terményeknek rendelkezési helyükre kellő időben az eddigi mód szerint való beszállítását ellenőrizni a polgármesterek és körjegyzők feladata. Eme körrendelet haladéktalanul közbírré teendő.

— **Köleskása.** Ebből is megérkezett a vármegyében ez idő szerint szükséges mennyiség. Ezt az alispán úgy osztotta szét, hogy Veszprém városára 1675 kg., Pápa városra 3400 kg., a veszprémi járásra 1700 kg., a devecseri járásra 1255 kg., a zirczi járásra 1255 kg., az enyingi járásra 850 kg. köleskása esik.

*Postalt hajráj de drága
Hamar PALMA nédot rajja*

Veszprém r. t. város polgármesterétől.
748/1917 szám.

Hirdetés.

Közléteszem, hogy a m. kir. honvédelmi miniszter a legutóbb 7916. évi dec. hó 31-ig kiterjesztette azt a határidőt, amelyen belül a birtokosok az 1015. évi szeptember hó 25-ről kelt 13462.20. b. eln. számú m. kir. honvédelmi miniszteri rendelettel hadicélokra igénybevetteknek kijelentett, de a beszállításra még nem kötelezett, illetve be nem vont fémárgyaikkal szabadon nem rendelkezhetének, 1916. évi december hó 29-én 26265.20; b. eln. szám alatt kelt rendeletével újból és pedig folyó 1917. évi június hó 30-ig kiterjesztette.

Veszprém, 1917. január 23.
Dr. Komjáthy s. k.
polgármester.

KURTZ GYULA
VESZPRÉMBEN és PÁPÁN

Új és használt
zongora, pianino, harmonium
és cimbalom raktára.

Kölcsönzések, javítás- és
hangolások helyben és
vidéken is teljesíttetnek.
Avult hangszerek újaként becseréltetnek.

Mindenki vegye meg a
a Nemzet Háza időreform
emléklapját.

DIANA
fogkrém

1 korona 20

Eladó

a m. kir. 7. honvéd táborigyűző
ezred pólütégénél

érett lótrágya
fuvarozás nélkül.

Erdeklődni lehet a m. kir. 7. honvéd
táborigyűző gazdasági hivatalában,
Veszprém, Kossuth Lajos-
utca 42. számn.

Iskolaszerek, rajzszerkek, papírok,
minden e szakba vágó cikkek a
lehetősebb áron kaphatók

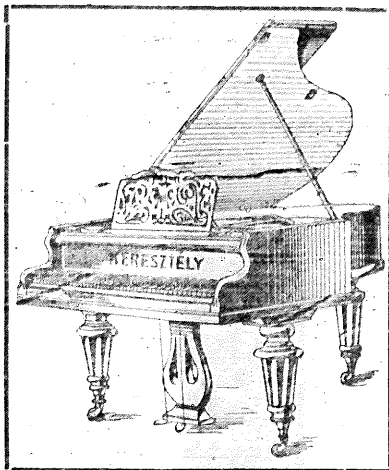
PÓSA ENDRE
könyvkereskedésében

Veszprém, Rákóczy-tér 3. sz.
(Saját ház.) Telefon 93.

Minden iskolában használható
tankönyvek raktáron vannak.

Zongorák és pianinók

a világ első gyáraiból,
úgyisint világkiállításon és másutt kitüntetett saját készítmények a legerősebb árban vásárolhatóak és bérelhetőek

KERESZTÉLY

hirneves

zongoratermeiben

BUDAPEST,

Vilmos császár-út.

➡ A világhírű Winkelmann braunschweigi zongorák egyedüli képviselője. ➡

Ócska zongorák becseréltetnek. Hangolások és javítások szakszerűen s ismert lelkiismeretességgel végeztetnek.